

meg. A Luftwaffe parancsnoka, Hermann Göring és támogatói meg akarták szerezni a Weiss Manfréd Műveket és társvállalataikat, majd hozzácsatolni a Steyr Művekhez és a bécsújhelyi repülőgépipüzemekhez, amelyek a Hermann Göring Művek társvállalatai voltak. A magyar kormány, amikor tárgyalásokba bocsátkoztak vele erről, 1944. május 3-án elvileg hozzájárult a művelethez. Sem Göring csoportja, sem a magyar kormány nem tudta, hogy magántárgyalások folynak az SS és a Weiss Manfréd Művek tulajdonosai között arról, hogy az üzemek feletti ellenőrzést Himmler csoportjára ruházzák át.⁵⁹

Más megszállt országokkal ellentétben a németek Magyarországon nem teheték meg, hogy egyszerűen átveszik az ipari üzemeket, mert a klessheimi kastélyban született megegyezés értelmében a német jelenlét formailag nem sérthette az ország szuverenitását. A német és magyar hatóságok aggályosan ragaszkodtak ehhez a megegyezéshez, s gondosan őrizték a magyar függetlenség látszatát. Ráadásul, mivel a megszállás első néhány hónapjában a németek szabad kezet kaptak a zsidókérdés kezelésében, nyíltan nem vehettek birtokba egy jogilag „árja” céget.

A négy család – amelyet, szerződéses célokból, „rokon csoportnak” neveztek – nevében Chorin Ferenc volt a fő tárgyaló fél. Április elején hozták vissza Magyarországra egy Bécs melletti internálótáborból, ahol olyan más neves tisztekkel együtt tartották fogva, akiket az SS rögtön a megszállás után tartóztatott le.⁶⁰ Az SS érdekeit Kurt Becher SS-Standartenführer, Himmler magyarországi gazdasági megbízottja képviselte, aki később Kasztner fő tárgyalópartnere volt a maradék európai zsidóság megmentését célzó grandiózus tervben. A közvetítők szerepét Billitz Vilmos és Máriássy Ferenc, a konzern két vezető tisztviselője játszotta.

A tárgyalások több hétig húzódtak, mert Becher, gondos és ravasz tárgyalópartner lévén, meg akarta nyerni Otto Winkelmann, magasabb SS- és rendőrpáncsnok jóváhagyását, mindenekelőtt pedig a megegyezés minden részletéhez kikérte Himmler beleegyezését. Rendkívül óvatosan járt el, mert az ügyletben az SS legfelső vezetése révén – igaz, csekély számú – zsidók megmentéséről is szó volt. Az ajánlat szerint átadják a családok árja tagjai által birtokolt 51%-nyi részvényt (a zsidó családtagok birtokában lévő 49% az éppen elfogadás előtt álló rendelet hatályába tartozott, amely a zsidó vagyon bejelentését, végső soron zárolását írta elő). Az ellenőrzést biztosító részvénytöbbség átadása fejében az SS-nek lehetővé kellett tennie, hogy a négy család 45–47 tagja Portugáliába és Svájcba távozhassék, s magukkal vihessék értéktárgyaikat, köztük külföldi devizájukat. Az ügyvédék⁶¹ által kidolgozott, négy részből és egy kiegészítő dokumentumból álló megegyezés fő pontjai kikötötték: